

۵۴۲۴۷/۲۴۲۹۷
۹۶، ۳، ۳

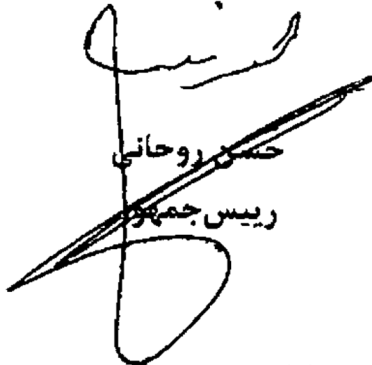

شماره ثبت:	دبیرخانه شورای نگهبان ۹۶/۳/۳
تاریخ ثبت:	۱۴/۱۰/۹۶
ساعت ورود:	کد پرونده:

بسمه تعالی
"با صلوات بر محمد و آل محمد"

جناب آقای دکتر لاریجانی
رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری
بین جمهوری اسلامی ایران و دوک‌نشین اعظم لوکزامبورگ"
که به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی در جلسه ۱۳۹۶/۲/۱۰
هیئت وزیران به تصویب رسیده است، برای طی تشریفات قانونی به پیوست
تقدیم می‌شود.

حسین روحانی
رئیس جمهور

رونوشت: دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور،
معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور،
شورای نگهبان، وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت امور خارجه،
دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.

۵۴۲۴۷/۲۴۲۹۷
۹۶،۲،۳

بسمه تعالی

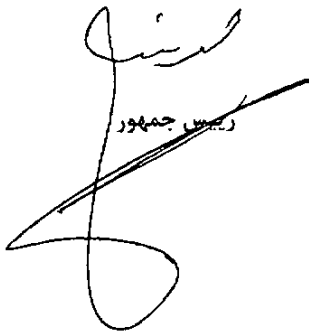
مقدمه توجیهی:

با توجه به اهمیت سرمایه‌گذاری در به کارگیری منابع و امکانات بالقوه اقتصادی و نظر به ضرورت تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری‌های اتباع جمهوری اسلامی ایران و دوک‌نشین اعظم لوکزامبورگ و به منظور ایجاد و حفظ شرایط مساعد برای سرمایه‌گذاری‌های یادشده در جهت ارتقا و تحکیم همکاری‌های اقتصادی و تأمین منافع هر دو دولت، لایحه زیر برای طی مراحل قانونی تقدیم می‌شود:

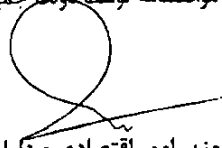
"لایحه موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری
بین جمهوری اسلامی ایران و دوک‌نشین اعظم لوکزامبورگ"

ماده واحده - موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین جمهوری اسلامی ایران و دوک‌نشین اعظم لوکزامبورگ مشتمل بر یک مقدمه و نوزده ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود.

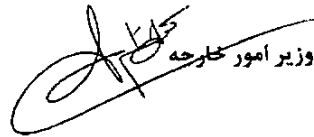
تبصره - رعایت اصل یکصد و سی و نهم قانون اساسی در ارجاع به داوری موضوع ماده (۱۷) موافقتنامه توسط دولت جمهوری اسلامی ایران الزامی است.

رئیس جمهور

وزیر امور اقتصادی و دارایی

وزیر امور خارجه

بِسْمِ اللَّهِ تَعَالَى

موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین جمهوری اسلامی ایران و دوک نشین اعظم لوکزامبورگ

مقدمه

جمهوری اسلامی ایران و دوک نشین اعظم لوکزامبورگ (که از این پس «طرفهای متعاقد» نامیده می‌شوند):
با تصدیق این که سرمایه‌گذاری برای توسعه پایدار حیاتی است و تفاهم بر این که تشویق سرمایه‌گذاری مستلزم تلاش‌های مشترک سرمایه‌گذاران و هر دو طرف متعاقد، اعم از دولت سرمایه‌پذیر یا دولت مبدا سرمایه‌گذاران، می‌باشد؛

با تلاش برای تضمین سازگار و تسهیل‌کننده بودن سرمایه‌گذاری برای حمایت از سلامت، ایمنی و محیط زیست و تشویق و حمایت از حقوق کار به رسمیت شناخته شده داخلی و بین‌المللی؛
با تصدیق اینکه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری منجر به افزایش توانمندی اقتصادی هر دو طرف متعاقد خواهد شد؛

با تلاش برای تشویق سرمایه‌گذاری که موجب توسعه پایدار طرفهای متعاقد می‌شود؛
با تمایل به ایجاد شرایط مساعد برای سرمایه‌گذاری بیشتر سرمایه‌گذاران هر یک از طرف‌های متعاقد در قلمرو طرف متعاقد دیگر؛

با هدف حفظ توازن کلی حقوق و تعهدات بین سرمایه‌گذاران و دولت سرمایه‌پذیر؛
با تصدیق اینکه مفاد این موافقتنامه حق طرفهای متعاقد در وضع مقررات در درون قلمروهای خود و انعطاف آنها در دست یابی به اهداف مشروع مربوط به سیاستها را حفظ می‌کند؛
با عزم به به پیشگیری و مبارزه با فساد، از جمله رشوه در همکاری بین‌المللی و سرمایه‌گذاری و تشویق مسئولیت اجتماعی شرکتها؛
به شرح زیر توافق نمودند:

ماده ۱ - تعاریف

از نظر این موافقتنامه معانی اصطلاحات بکار رفته در آن به شرح زیر خواهد بود:

۱- اصطلاح «شرکت» به معنی هر موجودیت تاسیس شده یا سازماندهی شده به موجب قانون حاکم طرفهای متعاقد، اعم از اینکه مالکیت یا کنترل آن خصوصی یا دولتی باشد، از جمله بنگاه اقتصادی، مشارکت، مالکیت انحصاری، انجمن، شرکت سهامی از جمله شرکت مشترک، یا سازمانی مشابه، و شعبه یا دفتر نمایندگی هر موجودیت مزبور.

۲- اصطلاح «سرمایه‌گذاری» عبارت از هر نوع مال یا دارایی از جمله موارد زیر است که توسط سرمایه‌گذاران یکی از طرفهای متعاقد در قلمرو و طبق قوانین و مقررات طرف متعاقد دیگر (که از این پس طرف متعاقد سرمایه‌پذیر خوانده می‌شود) بکار گرفته شود، که ویژگیهای یک سرمایه‌گذاری، شامل یک دوره معین و سایر ویژگیها از قبیل تعهد سرمایه یا سایر منابع، پیش بینی فایده یا سود، یا پذیرش خطر (ریسک) را دارا باشد:

الف) شرکت؛

ب) اموال منقول و غیر منقول و حقوق مربوط به آنها؛

پ) سهام، سهم الشرکه و دیگر اقسام مشارکت در یک شرکت؛

دفتر هیئت دولت

- ت) اوراق بهادار، اوراق قرضه و سایر اقسام اسناد بدهیهای یک شرکت؛
- ث) بول و یا هرگونه مطالبات قابل وصول؛
- ج) حقوق مالکیت معنوی و صنعتی از قبیل حق اختراع، حق اختراع با مدت محدود، طرحها یا نمونه های صنعتی، علائم و اسامی تجاری، دانش فنی و حسن شهرت تجاری؛
- چ) وام به یک شرکت؛
- ح) هر نوع منفعت دیگر در یک شرکت؛
- خ) حقوق اعطا شده به موجب قانون داخلی یا طبق قرارداد، از جمله اکتشاف، آماده سازی، استخراج یا بهره برداری از منابع طبیعی، قرارداد آماده سازی کامل، ساخت و ساز، تولید، یا قرارداد تقسیم درآمد، یا سایر قراردادهای مشابه؛
- د) ادعاهای نسبت به بول یا ادعاهای مربوط به اجرا به موجب قرارداد؛
- ۲- اصطلاح « سرمایه گذاران » عبارت از اشخاص زیر است که در چهارچوب این موافقتنامه در قلمرو طرف متعاقد دیگر سرمایه گذاری می کنند :
- الف) اشخاص حقیقی که به موجب قوانین هر یک از طرفهای متعاقد اتباع آن طرف متعاقد بشمار آیند و تابعیت طرف متعاقد سرمایه پذیر را دارا نباشند.
- ب) اشخاص حقوقی هر یک از طرفهای متعاقد که به موجب قوانین همان طرف متعاقد تاسیس شده و مرکز اداره یا مرکز اصلی فعالیتهای اقتصادی آنها در قلمرو طرف متعاقد مزبور قرار داشته باشد.
- ۴- اصطلاح « عواید » به معنی وجوهی است که بطور قانونی از سرمایه گذاری یا سرمایه گذاری مجدد حاصل شده باشد از جمله سود حاصل از سرمایه گذاری، سود سهام، کارمزد و حق الامتیاز، عایدات سرمایه ای، هزینه مالی، پرداختهای مربوط به حقوق مالکیت معنوی ناشی از سرمایه گذاری، پرداختهای غیر نقدی و سایر درآمدهای قانونی. عوایدی که در چارچوب این موافقتنامه سرمایه گذاری می شوند مانند سرمایه گذاری رفتار خواهد شد. هر تغییر در شکل داراییهایی که سرمایه گذاری یا سرمایه گذاری مجدد می شوند شرایط آنها به عنوان سرمایه گذاری را تغییر نخواهد داد مشروط به اینکه توسط مقام صلاحیتدار طرف متعاقد سرمایه پذیر به تصویب رسیده باشند.
- ۵- اصطلاح « ارزی که آزادانه قابل تبدیل باشد » به معنی هر نوع ارزی است که به گونه تعیین شده در اساسنامه صندوق بین المللی پول، آزادانه قابل استفاده است.
- ۶- اصطلاح «قانون محیط زیستی» به معنی هر قانون یا مفاد مربوط به آن است، که هدف اولیه آن حفاظت از محیط زیست، یا پیش گیری از خطری نسبت به حیات یا سلامتی انسان، حیوان، یا گیاه، از طریق زیر می باشد:
- الف) پیشگیری، رفع یا کنترل آذاسازی، تخلیه یا انتشار مواد آلوده کننده یا آلاینده های محیط زیست؛
- ب) کنترل مواد شیمیایی، مواد و پسماندهای خطرناک یا سمی برای محیط زیست و انتشار اطلاعات مربوط به آنها؛
- پ) حفاظت یا نگهداری از گیاهان یا جانوران وحشی، از جمله انواع در معرض خطر، زیستگاه آنها و به خصوص مناطق حفاظت شده طبیعی در قلمرو طرف متعاقد؛
- ۷- اصطلاح « قانون کار » به معنی قانون جمهوری اسلامی ایران یا دوک نشین اعظم لوکزامبورگ یا مفاد مربوط به آن، همچنین حقوق بین الملل کار شناسایی شده توسط طرفهای متعاقد خواهد بود.
- ۸- اصطلاح « دلایل احتیاطی » شامل حفظ ایمنی، صحت، یکپارچگی، یا مسئولیت مالی مؤسسات مالی خاص همچنین حفظ ایمنی و یکپارچگی عملیاتی و مالی پرداخت و نظامهای تهاتری می باشد.
- ۹- اصطلاح « قلمرو » به معنی مناطقی است که حسب مورد تحت حاکمیت یا صلاحیت هریک از طرفهای متعاقد قرار دارد و شامل مناطق دریایی آنها می شود.
- ۱۰- اصطلاح «اقدام» شامل قانون، مقرر، قاعده، رویه ها، رأی، عمل اجرایی، الزام، رفتار یا هر شکل دیگری از اقدام توسط یک طرف متعاقد می باشد.

ماده ۲- دامنه شمول

- ۱- این موافقتنامه در مورد سرمایه‌گذاریهای سرمایه‌گذاران یک طرف متعاقد در قلمرو طرف متعاقد دیگر اعم از اینکه پیش یا پس از لازم‌الاجرا شدن این موافقتنامه طبق قانون حاکم طرف متعاقد سرمایه‌پذیر انجام شده باشند، اعمال خواهد شد.
- ۲- در مورد جمهوری اسلامی ایران، این موافقتنامه تنها در مورد سرمایه‌گذاریهایی اعمال میشود که به تصویب سازمان سرمایه‌گذاری و کمکهای اقتصادی فنی ایران یا هر مرجع دیگری که جایگزین آن گردد، رسیده باشد.
- ۳- برای اطمینان بیشتر، این موافقتنامه فقط حمایت پس از تاسیس را فراهم خواهد نمود و دوره پیش از تاسیس یا امور مربوط به دسترسی به بازار را تحت پوشش قرار نمیدهد.
- ۴- مفاد این موافقتنامه در مورد موضوعات مالیاتی اعمال نخواهد شد.
- ۵- هیچیک از مفاد این موافقتنامه در مورد اقداماتی که به دلایل احتیاطی توسط هر طرف متعاقد در مورد بخش مالی، طبق قانون آن اتخاذ شده است، از جمله اقداماتی که هدف آنها حمایت از سرمایه‌گذاران، سپرده‌گذاران، بیمه‌شوندگان یا متولیان، یا برای محافظت از یکپارچگی و ثبات نظام مالی می‌باشد، اعمال نخواهد شد.
- ۶- این موافقتنامه بدون لطمه به تعهدات طرفهای متعاقد ناشی از عضویت یا مشارکت آنها در هر اتحادیه گمرکی، اتحادیه اقتصادی، موافقتنامه یکپارچه سازی اقتصادی منطقه ای، یا موافقتنامه بین‌المللی مشابه فعلی یا آتی مانند اتحادیه اروپا اعمال خواهد شد. در نتیجه مفاد این موافقتنامه نمیتواند به صورت کلی یا جزئی به نحوی استناد یا تفسیر شود که تعهدات طرفها ناشی از چنین عضویت یا مشارکتی را بی اعتبار، اصلاح یا به نحو دیگری تحت تاثیر قرار دهد.

ماده ۳- تشویق سرمایه‌گذاری

- ۱- هر یک از طرفهای متعاقد اتباع خود را به سرمایه‌گذاری در قلمرو طرف متعاقد دیگر تشویق خواهد کرد.
- ۲- هر یک از طرفهای متعاقد در حدود قوانین و مقررات خود زمینه مناسب را جهت جلب سرمایه‌گذاری اتباع طرف متعاقد دیگر در قلمرو خود فراهم خواهد آورد.

ماده ۴- پذیرش سرمایه‌گذاری

- ۱- هر یک از طرفهای متعاقد طبق قوانین و مقررات خود نسبت به پذیرش سرمایه‌گذاری اشخاص حقیقی و حقوقی طرف متعاقد دیگر در قلمرو خود اقدام خواهد کرد.
- ۲- هر یک از طرفهای متعاقد پس از پذیرش سرمایه‌گذاری، کلیه مجوزهایی را که طبق قوانین و مقررات آن جهت تحقق سرمایه‌گذاری مزبور لازم است اعطا خواهد کرد.

ماده ۵- حمایت از سرمایه‌گذاری

- ۱- هر طرف متعاقد نسبت به سرمایه‌گذاریهای سرمایه‌گذاران طرف متعاقد دیگر و سرمایه‌گذاران در رابطه با سرمایه‌گذاریهای آنها، رفتار منصفانه و حمایت و امنیت کامل را طبق بندهای (۲) الی (۴) اعمال خواهد کرد.
- ۲- نقض تعهد رفتار منصفانه موضوع بند (۱)، تنها در صورتی ممکن است محقق شود که اقدام یا مجموعه‌ای از اقدامات موجب موارد زیر شود:
 - الف) استتکاف از احقاق حق در رسیدگی‌های کیفری، مدنی یا اداری؛
 - ب) نقض بنیادین فرآیند قانونی، از جمله نقض بنیادین شفافیت در رسیدگی‌های قضایی و اداری؛
 - پ) رفتار خودسرانه آشکار؛ یا
 - ت) تمیض هدفمند بر مبنای تابعیت.

۳- برای اطمینان بیشتر، حمایت و امنیت کامل به معنی تعهدات طرف متعاقد در رابطه با امنیت فیزیکی سرمایه‌گذاران و سرمایه‌گذارها می‌باشد.

۴- تعیین اینکه نقض مفاد دیگری از این موافقتنامه یا یک موافقتنامه بین‌المللی جداگانه صورت پذیرفته است، به معنی احراز نقض این ماده نمی‌باشد.

ماده ۶- رفتار ملی و رفتار ملی کامله الوداد

۱- هر طرف متعاقد نسبت به سرمایه‌گذاران طرف متعاقد دیگر و سرمایه‌گذاری‌های آن‌ها رفتاری را اعمال خواهد کرد که در شرایط قابل مقایسه نسبت سرمایه‌گذاران خود و سرمایه‌گذاری‌های آن‌ها در رابطه با مدیریت، اجرا، عملیات، حفظ، استفاده، بهره‌مندی و فروش یا سایر اقسام واگذاری سرمایه‌گذاری‌ها در قلمرو خود نامساعدتر نباشد.

۲- هر طرف متعاقد نسبت به سرمایه‌گذاران طرف متعاقد دیگر و سرمایه‌گذاری‌های آنها رفتاری را اعمال خواهد کرد که در شرایط قابل مقایسه نسبت به سرمایه‌گذاران هر دولت ثالث یا سرمایه‌گذاری‌های آنها در رابطه با مدیریت، اجرا، عملیات، حفظ، استفاده، بهره‌مندی و فروش یا سایر اقسام واگذاری سرمایه‌گذاری‌ها در قلمرو خود نامساعدتر نباشد.

۳- برای اطمینان بیشتر، تعیین اینکه آیا یک سرمایه‌گذاری یا یک سرمایه‌گذار از نظر بندهای (۱) و (۲) این ماده در شرایط قابل مقایسه قرار دارد یا ندارد، بر اساس ارزیابی مجموع شرایط مرتبط با سرمایه‌گذار یا سرمایه‌گذاری از جمله موارد زیر انجام خواهد پذیرفت:

الف) تاثیر سرمایه‌گذاری بر موارد زیر:

(۱) جامعه محلی که سرمایه‌گذاری در آنجا واقع شده است؛

(۲) محیط زیست، از جمله آثاری که مربوط به اثر فزاینده ناشی از تمام سرمایه‌گذارها در یک حوزه صلاحیت قضایی می‌شود؛

ب) ماهیت اقدام از جمله ماهیت، هدف، مدت و مبنای منطقی آن؛ و

پ) مقرراتی که نسبت به سرمایه‌گذارها یا سرمایه‌گذاران اعمال می‌گردد.

۴- اقدام یک طرف متعاقد که یا سرمایه‌گذاران طرف متعاقد دیگر یا سرمایه‌گذاری‌های آنها نامساعدتر از موارد زیر رفتار می‌کند:

الف) سرمایه‌گذاران خود یا سرمایه‌گذاری‌های آن‌ها، ناسازگار با بند (۱) این ماده نمی‌باشد؛ یا

ب) سرمایه‌گذاران دولت دیگر یا سرمایه‌گذاری‌های آن‌ها، ناسازگار با بند (۲) این ماده نمی‌باشد؛

مشروط بر این که اقدام مذکور در پرتو هدف عمومی مشروعی که به صراحت یا در واقع بر مبنای تابعیت سرمایه‌گذار یا تابعیت مالک سرمایه‌گذاری نباشد از جمله حمایت از سلامتی، ایمنی، محیط زیست و حقوق کار به رسمیت شناخته داخلی و بین‌المللی یا محور رشوه و فساد توسط یک طرف متعاقد وضع و اجرا شده باشد و ارتباط منطقی با هدف بیان شده داشته باشد.

۵- بند (۲) این ماده در موارد زیر اعمال نخواهد شد:

الف) رفتار یک طرف متعاقد به موجب هر موافقتنامه دوجانبه یا چند جانبه بین‌المللی که پیش از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این موافقتنامه توسط آن طرف متعاقد به امضاء رسیده یا لازم‌الاجرا شده است؛

ب) رفتار یک طرف متعاقد براساس:

(۱) موافقتنامه دوجانبه یا چند جانبه بین‌المللی که تاسیس کننده، تقویت کننده یا توسعه بخش منطقه آزاد تجاری، اتحادیه گمرکی، بازار مشترک، تعهد به یکپارچه سازی بازار کار یا موافقتنامه مشابه بین‌المللی باشد؛

(۲) قرارداد سرمایه‌گذاری که به منظور تشویق سرمایه‌گذاری سرمایه‌گذار بین دولت سرمایه‌پذیر و سرمایه‌گذار مزبور منعقد شده یا؛

ب) برای اجتناب از هرگونه تردید، هر یک از مفاد ماده (۱۶) این موافقتنامه.

۶- مفاد بندهای (۱) و (۲) این ماده در موارد زیر اعمال نخواهد شد:

الف) تدارکات دولتی؛ و

ب) یارانه ها یا کمک های بلاعوض ارائه شده توسط یک طرف متعاقد، از جمله وامهای تضمینی دولت، ضمانتها و بیمه.

ماده ۷- مصادره و جبران خسارت

۱- هیچیک از طرفهای متعاقد، نمی تواند سرمایه گذاری را جز در موارد زیر، ملی یا مصادره نماید یا تحت تدابیر با اثر

مشابه (که از این پس «مصادره» نامیده می شوند) قرار دهد:

الف) برای هدف عمومی؛

ب) به روش غیر تمیض آمیز؛

پ) طبق فرآیند قانونی؛ و

ت) در ازای پرداخت سریع، موثر و مناسب غرامت.

۲- میزان غرامت برابر با ارزش عادلانه بازار سرمایه گذاری بلافاصله پیش از وقوع ملی شدن، ضبط یا مصادره خواهد بود. شاخص ارزشیابی شامل میزان سرمایه‌ی سرمایه گذاری شده، استهلاک، مدت زمانی که شرکت فعال بوده، سابقه سوددهی، میزان سرمایه‌ی بازگردانده شده، ارزش جایگزینی و سایر عوامل مرتبط خواهد بود. غرامت شامل خساراتی که عملاً واقع نشده یا منافع احتمالی، نمی شود.

۳- غرامت همچنین شامل هزینه مالی به نرخ معمول تجاری از تاریخ مصادره تا تاریخ پرداخت خواهد شد و به منظور موثر بودن برای سرمایه گذار، بدون تاخیر با ارزی که آزادانه قابل تبدیل باشد پرداخت و قابل انتقال خواهد شد بود.

۴- سرمایه گذار متأثر شده، طبق قانون طرف متعاقد مصادره کننده، حق بررسی فوری ادعا و ارزشیابی سرمایه گذاری خود را توسط یک مقام قضایی یا مقام مستقل دیگر آن طرف متعاقد، طبق اصول تعیین شده در این ماده خواهد داشت.

۵- تعیین این که اقدام یا مجموعه‌ای از اقدامات طرف متعاقد، اقدامات با اثر مشابه مصادره یا ملی شدن تلقی می شود

یا نمی شود، مستلزم تحقیق مورد به مورد و مبتنی بر واقعیت است که موارد زیر را در نظر می گیرد:

الف) اثر اقتصادی اقدام یا مجموعه‌ای از اقدامات، اگرچه این واقعیت که اقدام یا مجموعه‌ای از اقدامات طرف متعاقد اثر نامطلوب بر ارزش اقتصادی سرمایه گذاری داشته است، سبب نمی گردد که اقدام یا مجموعه‌ای از اقدامات

مزبور، اقدامات دارای اثر مشابه با مصادره یا ملی شدن تلقی گردند؛

ب) تاحدی که اقدام یا مجموعه اقدامات، با انتظارات صریح، منطقی و مربوط به سرمایه گذاری که ناشی از تعهد

مستقیم و ویژه الزام آور، صریح و مکتوب قبلی طرف متعاقد نسبت به سرمایه گذار است، تداخل نماید؛ و

پ) خصوصیت اقدام یا مجموعه‌ای از اقدامات، از جمله ماهیت، هدف، مدت و مبنای منطقی آنها.

۶- تدابیر غیر تمیض آمیز طرف متعاقد که با هدف حمایت از اهداف مشروع رفاه عمومی، مانند سلامت، ایمنی و محیط

زیست طراحی و اعمال شده اند، به جز در شرایط نادری که این اقدام یا مجموعه‌ای از اقدامات با توجه به اهداف آن-

ها، آن چنان شدید هستند که به طور متعارف نمی توانند به نحوی تعبیر شوند که با حسن نیت اتخاذ و اعمال شده

باشند، به عنوان اقدامات دارای اثر مشابه با مصادره یا ملی شدن، تلقی نمی شوند.

۷- مفاد این ماده در مورد صدور مجوزهای الزامی اعطا شده در رابطه با حقوق مالکیت معنوی یا لغو، محدودیت یا ایجاد

حقوق مالکیت معنوی، تا حدی که صدور، لغو، محدودیت یا ایجاد حقوق مزبور سازگار با موارد زیر باشد، اعمال

نخواهد شد: (۱) در مورد جمهوری اسلامی ایران با قانون ملی حاکم آن (۲) در مورد دوک نشین اعظم لوکزامبورگ،

با موافقتنامه های بین المللی حاکم در زمینه مالکیت معنوی.

دفتر هیئت دولت

۸- یک اقدام عمومی تنها به این دلیل که سبب تحمیل هزینه هایی بر قرض گیرنده می گردد که موجب قصور وی در پرداخت بدهی می شود، مصادره اسناد قرضه یا وام تحت پوشش این موافقتنامه، تلقی نخواهد شد.

ماده ۸- زیانها

۱- سرمایه گذاران هر یک از طرفهای متعاقد که سرمایه گذاریهای آنها به علت مخاصمه مسلحانه، آشوب داخلی، حالت اضطراری یا بلای طبیعی در قلمرو طرف متعاقد دیگر دچار خسارت شود، از رفتاری که نسبت به رفتار طرف متعاقد دیگر با سرمایه گذاران خود یا سرمایه گذاران هر کشور ثالث ناساعدتر نباشد، هر کدام که برای سرمایه گذار مورد نظر در خصوص اعاده، جبران خسارت، پرداخت غرامت یا طریق دیگر حل و فصل مساعدتر باشد، برخوردار خواهد بود.

۲- صرفنظر از بند (۱) فوق، اگر سرمایه گذار یک طرف متعاقد در وضعیتهای موضوع بند (۱) در قلمرو طرف متعاقد سرمایه پذیر متحمل خسارتی شود که ناشی از موارد زیر باشد:

الف) ضبط سرمایه گذاری او یا قسمتی از آن توسط نیروها یا مقامات طرف متعاقد اخیرالذکر؛ یا

ب) تخریب سرمایه گذاری او یا قسمتی از آن توسط نیروها یا مقامات طرف متعاقد اخیرالذکر، که ناشی از ضرورت موقعیت نباشد،

سرمایه گذار، مشمول اعاده مال یا پرداخت خسارت از سوی طرف متعاقد اخیرالذکر خواهد شد که در هر صورت سریع، مناسب و موثر خواهد بود و بدون تاخیر غیرموجه پرداخت خواهد شد.

ماده ۹- بازگشت و انتقال سرمایه

۱- هر طرف متعاقد طبق قوانین و مقررات خود به سرمایه گذاران طرف متعاقد دیگر در مورد انتقال آزاد پرداختهای آن-ها در ارتباط با سرمایه گذاریها اطمینان خواهد داد. این انتقالات، هر چند نه به طور انحصاری، به ویژه شامل موارد زیر خواهد بود:

الف) عواید؛

ب) کارمزد و سایر درآمدهای جاری حاصل از سرمایه گذاری؛

پ) عواید حاصل از فروش یا تصفیه تمام یا قسمتی از سرمایه گذاری از جمله فروش سهام؛

ت) مبالغ مورد نیاز برای پرداخت هزینه هایی که ناشی از عملیات سرمایه گذاری می باشند مانند بازپرداخت وام، پرداخت اعتبار اسنادی واردات، پیش پرداخت یا سایر هزینه های مشابه؛

ث) خسارت قابل پرداخت بر اساس ماده (۷) و ماده (۸)؛

ج) درآمدهای هزینه نشده و سایر حق الزحمه های کارکنان شاغل خارجی در ارتباط با یک سرمایه گذاری، که در مورد جمهوری اسلامی ایران، پروانه کار مرتبط با آن سرمایه گذاری در قلمرو دولت سرمایه پذیر را دارا باشند؛ و

چ) سرمایه اولیه و وجوه اضافی برای تاسیس، نگهداری، توسعه یا افزایش سرمایه گذاری.

۲- هر طرف متعاقد بعلوه اطمینان خواهد داد که انتقالات موضوع بند (۱) این ماده بدون هیچ گونه محدودیت به ارزی که آزادانه قابل تبدیل باشد و به نرخ تسعیر جاری حاکم در تاریخ انتقال به ارزی که قرار است انتقال یابد، انجام خواهد شد و فوری قابل انتقال خواهد بود.

۳- در صورت فقدان بازار برای ارز خارجی، نرخ مورد استفاده، نرخ تبدیل برای تبدیل ارزها به حق برداشت ویژه است که یک روز پیش از تاریخ انتقال معتبر باشد.

۴- در صورت تاخیر در انتقال توسط دولت سرمایه پذیر، انتقال شامل هزینه های مالی محاسبه شده طبق رویه بانکی بین المللی برای واحد پول مورد نظر از تاریخی که انتقال درخواست شده است تا تاریخ انتقال واقعی نیز خواهد بود و توسط دولت سرمایه پذیر تقبل خواهد شد.

دفتر هیئت دولت

۵- صرفنظر از بندهای فوق این ماده، هیچ چیز در این ماده به نحوی تفسیر نخواهد شد که مانع یک طرف متعاقد در اعمال عادلانه و غیر تبعیض آمیز قوانین خود در ارتباط با موارد زیر شود:

الف) ورشکستگی، عسر و حرج یا حمایت از حقوق بستانکاران؛

ب) صدور، میادله یا معامله اوراق بهادار؛

پ) تخلفات جزایی یا کیفری؛

ت) گزارش دهی مالی یا حفظ سوابق انتقالات هرگاه برای کمک به مراجع نظارتی مالی یا مجری قانون ضروری باشد؛

ث) تامین اجتماعی، بازنشستگی عمومی و برنامه های پس انداز اجباری؛ یا

ج) اطمینان از اجرای احکام در رسیدگیهای قضایی.

ماده ۱۰- منع برخورداری از منافع

۱- منافع این موافقتنامه نسبت به سرمایه‌گذار دولت مبدا که شرکت دولت مبدا است و سرمایه‌گذارهای آن سرمایه‌گذار در صورتی منع خواهد شد که اشخاص حقیقی یا شرکتهای یک طرف غیر متعاقد، مالک یا کنترل کننده شرکت مزبور یا بخشی از آن باشند و دولت سرمایه پذیر:

الف) با طرف غیر متعاقد روابط سیاسی نداشته باشد؛ یا

ب) در مورد طرف غیر متعاقد یا شخص حقیقی یا شرکت طرف غیرمتعاقد اقداماتی را اتخاذ یا برقرار نماید که معاملات با چنین شخص حقیقی یا شرکتی را منع کند یا چنانچه منافع این موافقتنامه به سرمایه‌گذار مزبور یا سرمایه‌گذارهای آن داده شود، نقض یا نادیده گرفتن اقدامات مذکور باشد.

۲- منافع این موافقتنامه نسبت به سرمایه‌گذار دولت مبدا که شرکت دولت مبدا است و سرمایه‌گذارهای آن سرمایه‌گذار چنانچه اشخاص حقیقی یا شرکتهای دولت سرمایه پذیر مانک یا کنترل کننده شرکت یا بخشی از آن باشد، منع خواهد شد.

۳- برای اجتناب از هر گونه تردید، منافع این موافقتنامه اگر پیش شرطهای وضع شده در بند (۱) در زمان ارجاع دعوا براساس بخش (ت) ماده (۱۶) تامین شده باشد، منع خواهد شد.

ماده ۱۱- حقوق محیط زیست و کار و سایر استانداردها

۱- طرفهای متعاقد تصدیق می‌نمایند که تشویق سرمایه‌گذارها از طریق نادیده گرفتن اقدامات مربوط به کار، بهداشت عمومی، ایمنی یا محیط زیست صحیح نمی‌باشد. آنها صرفنظر کردن یا به‌گونه دیگری عدول از، یا پیشنهاد صرفنظر کردن یا به‌گونه دیگری عدول از چنین اقداماتی را به عنوان تشویق برای تاسیس، تحصیل، توسعه یا نگهداری سرمایه‌گذاری در قلمرو خود، مورد استفاده قرار نخواهند داد.

۲- با تصدیق حق هر طرف متعاقد در وضع نمودن سطح حفاظت از محیط زیست و اولویتها و سیاستهای توسعه پایدار خود، و اتخاذ یا اصلاح قوانین و مقررات زیست محیطی خود، هر طرف متعاقد اطمینان خواهد داد که قوانین و مقررات آن سطوح مناسبی از حفاظت از محیط زیست را تامین می‌نماید و تلاش خواهد نمود کماکان آن قوانین و مقررات را بهبود بخشد.

۳- سرمایه‌گذاران و سرمایه‌گذارها باید استانداردهای ملی و بین‌المللی مورد قبول در مورد اداره شرکتهای برای بخش مورد نظر به‌ویژه در زمینه شفافیت و امور حسابداری را اعمال نمایند. سرمایه‌گذاران و سرمایه‌گذارهای آنها باید تلاش نمایند حداکثر کمک ممکن را برای توسعه پایدار دولت سرمایه پذیر و جامعه محلی از طریق سطوح مناسبی از رویه های مسئولیت اجتماعی به عمل آورند.

دفتر هیئت دولت

ماده ۱۲- جانشینی

هرگاه یکی از طرفهای متعاقد یا موسسه تعیین شده توسط آن به موجب یک تعهد پرداخت غرامت، تضمین یا قرارداد بیمه که در خصوص یک سرمایه‌گذاری انجام شده توسط یکی از سرمایه‌گذاران آن در قلمرو طرف متعاقد دیگر منعقد کرده است، پرداختی انجام داده باشد:

- ۱- طرف متعاقد دیگر جانشینی یا انتقال هر حق یا عنوان یا واگذاری هر ادعا در ارتباط با سرمایه‌گذاری را معتبر خواهد دانست؛
- ۲- طرف متعاقد یا موسسه متعلق به آن حق اعمال حق جانشینی یا واگذار شده یا ادعا را به همان میزان حق یا ادعای اولیه سرمایه‌گذار خواهد داشت؛
- ۳- این حقوق می‌تواند توسط طرف متعاقد یا موسسه متعلق به آن، یا اگر طرف متعاقد یا موسسه متعلق به آن اجازه دهد، توسط سرمایه‌گذار اعمال شود؛
- ۴- اختلافات بین جانشین و طرف متعاقد سرمایه‌پذیر طبق ماده (۱۶) این موافقتنامه حل و فصل خواهد شد.

ماده ۱۳- استثنائات عمومی

- ۱- با رعایت این الزام که اقدامات زیر به نحوی اعمال نشوند که موجب تبعیض خودسرانه یا غیرقابل توجیه بین سرمایه‌گذاران یا سرمایه‌گذاران شود، هیچ یک از مفاد این موافقتنامه به گونه‌ای تعبیر نخواهد شد که مانع یک طرف متعاقد برای اتخاذ یا انجام اقدامات ضروری برای موارد زیر شود:
 - الف) حمایت از امنیت یا اخلاق عمومی یا حفظ نظم عمومی؛
 - ب) حمایت از حیات یا سلامت انسان، حیوان یا گیاه؛
 - پ) تضمین رعایت قوانین و مقررات؛ یا
 - ت) حفاظت از منابع طبیعی زنده یا غیرزنده تمام شدنی.
- ۲- هیچیک از مفاد این موافقتنامه مانع طرف متعاقد برای اتخاذ یا حفظ اقدامات متعارف به دلایل احتیاطی از جمله موارد زیر نخواهد شد:
 - الف) حمایت از سرمایه‌گذاران، سپرده‌گذاران، بیمه‌گذاران، بیمه‌گرها همچنین سرمایه‌گذاران بازار مالی یا اشخاصی که یک موسسه مالی به آنها تعهد امانی دارد؛
 - ب) حفظ ایمنی، صحت و یکپارچگی یا مسئولیت مالی مؤسسات مالی؛
 - پ) تضمین یکپارچگی و ثبات نظام مالی طرف متعاقد؛ و
 - ت) اقدامات عمومی غیر تبعیض‌آمیز که توسط هر نهاد عمومی در پرتو سیاستهای پولی و اعتباری مربوط یا نرخ تسعیر اتخاذ شده‌اند. این جزء، تعهدات طرف متعاقد به موجب ماده (۹) را تحت تاثیر قرار نخواهد داد.
- ۳- مفاد این موافقتنامه در مورد بیمه سلامت عمومی، اقدامات مالیاتی یا طرحهای بازنشتگی اعمال نخواهد شد.
- ۴- طرفهای متعاقد بر حق وضع مقررات در درون قلمروهای خود به منظور دستیابی به اهداف مشروع سیاستهایی از قبیل حمایت از بهداشت عمومی، امنیت، اخلاق عمومی یا محیط زیست، حمایت اجتماعی یا حمایت از مصرف‌کننده یا تشویق و حمایت از تنوع فرهنگی تاکید مجدد می‌نمایند.
- ۵- برای اطمینان بیشتر، مفاد این موافقتنامه به نحوی تفسیر نخواهد شد که یک طرف متعاقد به عنوان یک تعهد، چارجوب حقوقی و مقرراتی را تغییر نخواهد داد، از جمله به طریقی که ممکن است فعالیت سرمایه‌گذاران را تحت پوشش یا انتظار منفعت سرمایه‌گذار را تحت تاثیر منفی قرار دهد.
- ۶- برای اطمینان بیشتر، هیچ چیز در این موافقتنامه به نحوی تفسیر نخواهد شد که مانع یک طرف متعاقد برای عدم ادامه اعطای یارانه و یا درخواست بازپرداخت آن، یا الزام نمودن طرف متعاقد به جبران خسارت سرمایه‌گذار، در هنگامی شود که چنین اقدامی توسط یکی از مقامات صلاحیتدار آن دستور داده شده باشد.

ماده ۱۴ - منافع مهم امنیتی

هیچیک از مفاد این موافقتنامه به نحوی تعبیر نخواهد شد که:
الف) هر طرف متعهد را ملزم به ارائه یا اجازه دسترسی به هر گونه اطلاعاتی نماید که افشای آن را برخلاف منافع مهم امنیتی خود می‌داند؛ یا
ب) مانع هر طرف متعهد برای اتخاذ هر اقدامی شود که آن را برای حمایت از منافع مهم امنیتی خود در موارد زیر ضروری می‌داند:
۱- قاچاق سلاح، مهمات و تجهیزات جنگی و معاملات سایر کالاها، مواد، خدمات و فن آوری که به طور مستقیم یا غیر مستقیم به منظور تامین تأسیسات نظامی یا دیگر تأسیسات امنیتی بکار برده می‌شود؛
۲- اقدامات اتخاذ شده در زمان جنگ یا دیگر حالت‌های اضطراری در روابط بین الملل؛ یا
۳- اجرای سیاست‌های ملی یا موافقتنامه بین المللی در ارتباط با عدم گسترش تسلیحات هسته ای یا سایر ادوات انفجاری هسته ای.

ماده ۱۵- انتشار اطلاعات و شفافیت

۱- هر طرف متعهد قوانین و مقررات عمومی خود همچنین موافقتنامه های بین المللی که می‌تواند سرمایه گذارهای سرمایه گذاران طرف متعهد دیگر در قلمرو طرف متعهد نخست را تحت تاثیر قرار دهد، منتشر یا به نحو دیگری در دسترس عمومی قرار خواهد داد.
۲- هیچیک از مفاد این ماده طرف‌های متعهد را ملزم به ارائه یا اجازه دسترسی به هر گونه اطلاعات محرمانه یا خصوصی از جمله اطلاعات مربوط به سرمایه گذاران یا سرمایه گذارهای بخصوص نخواهد کرد که افشای آن مانع اجرای قانون می‌شود یا برخلاف قوانین داخلی حمایت از محرمانه بودن است یا به منافع مشروع تجاری سرمایه گذاران بخصوصی لطمه وارد می‌نماید.
۳- مفاد ماده (۱۶) این موافقتنامه در مورد این ماده اعمال نمی‌شود.

ماده ۱۶- حل و فصل اختلاف ها میان یک طرف متعهد

و سرمایه گذار (سرمایه گذاران) طرف متعهد دیگر

الف- مقررات عمومی

۱- در صورت وقوع یک اختلاف سرمایه گذاری، خواهان و خواننده باید در صدد باشند ابتدا اختلاف را از طریق مشورت و مذاکره حل و فصل نمایند که می‌تواند شامل استفاده از رویه‌های غیرالزام آور طرف ثالث باشد.
۲- برای اجتناب از تردید، چنانچه سرمایه گذار یا سرمایه‌گذاری، قانون دولت سرمایه پذیر را نقض کرده باشد، سرمایه‌گذار نمی‌تواند دعوایی را به موجب این موافقتنامه مطرح نماید. دیوان چنانچه این نقض به اندازه کافی جدی یا مهم باشد، دعوی مزبور را رد خواهد نمود. برای اجتناب از هرگونه تردید، نقض‌های زیر همواره برای درخواست رد دعوی به اندازه کافی جدی یا اساسی در نظر گرفته خواهند شد:
الف) کلاهبرداری؛
ب) فرار از مالیات؛
پ) فساد و رشوه؛ یا
ت) انجام سرمایه گذاری از طریق ارائه تصویر غلط با کلاهبرداری، پنهان کاری، فساد، یا اقدام منجر به سوء استفاده از رویه.

دفتر هیئت دولت

۳- خواننده می‌تواند به عنوان دفاع، دعوی متقابل، حق تهاجر یا ادعای مشابه دیگر اظهار نماید که خواهان، تعهدات خود به موجب این موافقتنامه برای رعایت قانون دولت سرمایه پذیر را ایفا ننموده است یا همه اقدامات متعارف را برای کاهش خسارات احتمالی انجام نداده است. برای اجتناب از هر گونه تردید، اگر دیوان دعوی را به موجب بند (۲) فوق مردود نداند، این نقض ها را در زمان ارزیابی ادعا چنانچه توسط خواننده به عنوان دفاع، دعوی متقابل، حق تهاجر یا ادعای مشابه اقامه شده باشد، مورد توجه قرار خواهد داد.

۴- در مورد هر جریان رسیدگی داوری بین‌المللی که به موجب این موافقتنامه علیه دوک نشین اعظم لوکزآمبورگ مطرح شده باشد، قواعد انسیترال در زمینه شفافیت در داوری مبتنی بر معاهده بین سرمایه‌گذار و دولت اعمال خواهد شد. جمهوری اسلامی ایران اعمال قواعد انسیترال در زمینه شفافیت در داوری مبتنی بر معاهده بین سرمایه‌گذار و دولت را در مورد هر جریان رسیدگی داوری بین‌المللی که به موجب این موافقتنامه علیه جمهوری اسلامی ایران مطرح می‌شود، به‌طور مقتضی بررسی خواهد نمود. هیچیک از مفاد این موافقتنامه یا قواعد حاکم داوری مانع از تبادل اطلاعات مربوط به اختلاف بین اتحادیه اروپا و دوک نشین اعظم لوکزآمبورگ یا بالعکس نخواهد شد.

ب- مذاکرات

۱- خواهان مکلف است پیش از ارجاع دعوی به داوری به موجب بخش (ت) ماده (۱۶) این موافقتنامه، درخواست کتبی را برای مشورت یا مذاکره (درخواست مذاکره) برای حل و فصل دوستانه اختلاف به دولت سرمایه پذیر ارائه نماید.

۲- بدون لطمه به بند (۱) این ماده، چنانچه اختلاف یا دعوی مربوط به اقدام مسبب دعوی به موجب این موافقتنامه، از طریق سایر اقدامات حقوقی یا جریان‌های رسیدگی حقوقی یا دیوان بین‌المللی دیگر حل و فصل شده باشد، خواهان نمی‌تواند درخواست مذاکره را ارائه نماید.

۳- درخواست مذاکره باید ظرف مدت (۳) سال پس از تاریخی ارائه شود که نقض ادعایی موافقتنامه اتفاق افتاده است. اگر خواهان نتواند ظرف این دوره زمانی درخواست مذاکره را ارائه نماید، چنین تلقی خواهد شد که از حقوق خود برای طرح دعوی صرف نظر کرده است و نمی‌تواند دعوی به موجب این بخش را به موجب بخش (ت) ماده (۱۶) این موافقتنامه به داوری ارجاع نماید.

۴- به جز در موردی که طرفهای اختلاف به نحو دیگری توافق نموده باشند، محل مذاکرات مکانهای زیر خواهد بود:

الف) تهران، اگر مذاکرات مربوط به رفتار صورت پذیرفته/ اقدامات اتخاذ شده توسط جمهوری اسلامی ایران باشد؛ یا

ب) لوکزآمبورگ، اگر مذاکرات مربوط به رفتار صورت پذیرفته/ اقدامات اتخاذ شده توسط دوک نشین اعظم لوکزآمبورگ باشد.

۵- درخواست مذاکره باید شامل موارد زیر باشد:

الف) اطلاعات زیر:

(۱) نام و نشانی خواهان؛

(۲) ساختار سهامداری خواهان، تعیین مالک ذینفع نهایی سرمایه‌گذاری مورد نظر و تعیین هردولت، شخص یا سازمانی که کمک مالی یا هر نوع کمک دیگری به سرمایه‌گذار در ارتباط با دعوی ارائه نموده است یا با ارائه آن موافقت نموده است، یا دارای منفعتی در نتیجه دعوی می‌باشد؛

(۳) مفادی از موافقتنامه که ادعا شده است مورد نقض قرار گرفته‌اند؛

(۴) مبنای حقوقی و پیشینه دعوی، از جمله اقدامات یا رفتار مورد بحث؛ و

دفتر هیئت دولت

(۵) خواسته دعوی و میزان تقریبی خسارتهای مورد ادعا.
(ب) مدرکی که نشان دهد خواهان براساس ماده (۱) این موافقتنامه سرمایه گذار دولت مبدا است و بر اساس ماده (۱) این موافقتنامه اقدام به سرمایه گذاری نموده و به الزامات ماده (۲) این موافقتنامه عمل شده است.

ب- موافقت هر طرف متعاقد با داوری

۱- هر طرف متعاقد با ارجاع ادعای نقض تعهدات به موجب مواد (۳) الی (۱۵) به داوری به موجب ماده (۱۶) طبق این موافقتنامه موافقت می‌نماید.

۲- موافقت بر اساس بند (۱) و ارجاع دعوی به داوری به موجب این بخش، الزامات ماده (۲) کنوانسیون سازمان ملل متحد در خصوص شناسایی و اجرای احکام داوری خارجی (کنوانسیون نیویورک)، که در نیویورک در تاریخ ۱۰ ژوئن ۱۹۵۸ (برابر با ۳ تیر ۱۳۳۷) تنظیم گردید را برای توافق مکتوب برآورده می‌نماید.

ت- ارجاع دعوی به داوری

۱- خواهان در صورتی می‌تواند دعوی را به داوری ارجاع نماید که، به نحو جامع:

الف) خواهان با موارد زیر موافقت صریح و کتبی نماید:

(۱) دنبال نمودن دعوی خود در داوری به موجب این ماده؛ و

(۲) این که دولت سرمایه پذیر بر اساس بخش (الف) ماده (۱۶) این موافقتنامه در داوری به موجب این بخش، می‌تواند هر دفاع، دعوی متقابل، حق تهاوت یا ادعای مشابه دیگر را ادامه دهد.

(ب) خواهان بر اساس بخش (ب) ماده (۱۶) این موافقتنامه درخواست مذاکره را ارائه نموده باشد و حداقل ۶ ماه از زمان ارائه درخواست مذاکره گذشته باشد و اختلاف طی این مدت به طور دوستانه حل و فصل نشده باشد؛ (پ) خواهان یا سرمایه گذاری خواهان، حسب مورد، دعاوی مطرح نزد موارد زیر را پس گرفته باشند (۱) دادگاه محلی یا جریان رسیدگی اجرایی در دولت سرمایه پذیر، یا (۲) جریان رسیدگی بر اساس هر شرط داوری قراردادی حاکم که بین خواهان و دولت سرمایه پذیر یا موجودیت مرتبط دولت سرمایه پذیر مورد توافق قرار گرفته است؛ یا (۳) هر جریان رسیدگی داوری سرمایه گذاری که در آن خواهان یا سرمایه گذاری خواهان دعوایی را در ارتباط با اقدام مسبب دعوی به موجب این موافقتنامه مطرح نموده است، چنانچه جریان رسیدگی مزبور پس از ارائه درخواست مذاکره ادامه یابد؛ و

(ت) خواهان و سرمایه گذاری خواهان از حق خود در خصوص آغاز هر اقدام حقوقی دیگر یا جریان رسیدگی حقوقی یا هر جریان رسیدگی داوری سرمایه گذاری در ارتباط با اقدام مسبب دعوی به موجب این موافقتنامه صرفنظر نموده باشد.

جزءهای (پ) و (ت) فوق نسبت به قرار، راه جبرانی اعلامی یا غیر پولی دیگر اعمال نخواهد شد مشروط بر آنکه اقدام مزبور فقط به منظور حفظ حقوق و منافع خواهان یا شرکت طی برگزاری داوری صورت پذیرفته باشد.

۲- دعوی باید ظرف مدت (۱۸) ماه پس از ارائه درخواست مذاکره، به داوری ارجاع گردد. اگر خواهان نتواند ظرف این مدت دعوی را مطرح نماید، چنین تلقی خواهد شد که از حقوق خود برای طرح دعوی صرفنظر کرده است و نمی‌تواند دعوایی را به موجب ماده (۱۶) این موافقتنامه به داوری ارجاع نماید.

۳- خواهان می‌تواند دعوی را به داوری زیر ارجاع نماید:

الف) به موجب قواعد داوری آنسیترال به ترتیبی که مورد اصلاح قرار گرفته؛ یا

(ب) هر نهاد داوری دیگری یا به موجب هر قواعد داوری دیگری، اگر خواهان و دولت سرمایه پذیر توافق نمایند.

۴- در صورت هر اختلاف بین مفاد این موافقتنامه و مفاد قواعد حاکم داوری، مفاد این موافقتنامه حاکم خواهد بود.

۵- خواهان همراه با ارجاع دعوی به داوری موارد زیر را ارائه می‌نماید:

الف) مدرک مبنی بر اینکه شروط بند (۱) این ماده انجام شده اند؛

ب) نام داورى که خواهان منصوب می‌نماید؛ و
ب) هر تغییر در اطلاعات ارائه شده توسط خواهان در درخواست مذاکره خود.

د- انتصاب داوران

۱- جز در صورتی که طرف‌های اختلاف به گونه دیگری توافق نموده باشند، داورى متشکل از سه داور خواهد بود، یک داور توسط خواهان منصوب می‌شود و دیگری توسط خواننده وسومی، که سرداور خواهد بود، تبیه کشور ثالث خواهد بود که با توافق خواهان و خواننده منصوب می‌شود.

۲- رئیس دیوان بین المللی دادگستری مقام ناصب داورى به موجب این بخش خواهد بود. اگر رئیس تبیه هریک از طرف‌های متعاهد باشد، یا به نحو دیگری از انجام وظیفه مذکور معذور باشد، از معاون رئیس دعوت می‌شود که انتصابها را انجام دهد. اگر معاون رئیس نیز تبیه هریک از طرف‌های متعاهد باشد یا از انجام وظیفه مذکور معذور باشد، از عضو ارشد بمدی دیوان بین المللی دادگستری که تبیه هیچیک از طرف‌های متعاهد نیست، دعوت خواهد شد انتصابها را انجام دهد.

۳- اگر دیوان ظرف مدت ۹۰ روز از تاریخ ارجاع دعوى به داورى به موجب این بخش تشکیل نشود، مقام ناصب به درخواست خواهان یا خواننده، داور یا داورانی که هنوز منصوب نشده اند را منصوب خواهد نمود. خواهان و خواننده حق خود برای انتصاب داوران را طبق بند (۱)، تا وقتی که مقام ناصب این کار را انجام نداده است، از دست نخواهند داد.

۴- داوران منصوب شده به موجب این بخش، باید در حقوق بین الملل عمومی، به‌ویژه حقوق بین الملل سرمایه گذاری دارای تخصص یا تجربه باشند. مطلوب است آنها تخصص یا تجربه در حل و فصل اختلافات ناشی از موافقتنامه های بین المللی سرمایه گذاری را داشته باشند.

۵- داوران و کارمندان و دستیاران آنها باید مستقل باشند و نباید وابسته یا در خصوص امور سرمایه گذاری دستور گیرنده از خواهان یا خواننده یا دولت یک طرف متعاهد باشند. داوران نباید از هیچ سازمان، دولت یا طرف دعوى در خصوص امور مربوط به اختلاف دستور بگیرند. آنها نباید در بررسی هر اختلافی شرکت نمایند که ممکن است به طور مستقیم یا غیر مستقیم تضاد منافع ایجاد نماید. بعلاوه آنها باید از فعالیت به عنوان مشاور یا کارشناس منصوب شده توسط یک طرف یا شاهد در هر اختلاف در حال رسیدگی یا جدید در زمینه حمایت از سرمایه گذاری به موجب این موافقتنامه یا هر موافقتنامه دیگر یا قانون محلی امتناع نمایند.

ج- قانون حاکم

۱- دیوان داورى تاسیس شده به موجب این بخش در مورد موضوعات مورد اختلاف طبق موارد زیر تصمیم‌گیری می‌نماید:

الف) این موافقتنامه؛ و

ب) قواعد حاکم حقوق بین الملل.

۲- تفسیر مشترک طرف‌های متعاهد، که از طرق مجاری دیپلماتیک تبادل شده و مفادی از این موافقتنامه را تفسیر می‌نماید، برای دیوان لازم الاتباع خواهد بود و هر تصمیم یا حکم صادره توسط دیوان باید با آن تفسیر سازگاری داشته باشد.

چ- دعاوی فاقد ماهیت حقوقی آشکار و دعاوی بدون سنای قانونی

۱- بدون لطمه به اختیار دیوان در رسیدگی به اعتراضات دیگر که به عنوان موضوع مقدماتی، دیوان به عنوان موضوع مقدماتی به هر اعتراض خواننده مبنی بر اینکه از نظر قانونی، یک دعوى جزء دعاوی نیست که بتوان طبق این موافقتنامه در مورد آن حکم صادر کرد، رسیدگی و تصمیم‌گیری می‌نماید.

دفتر هیئت دولت

الف) چنین اعتراضی باید در اسرع وقت پس از تشکیل دیوان، به دیوان تقدیم شود و در هیچ شرایطی نباید پس از تاریخی باشد که دیوان برای خواننده مشخص می‌نماید لایحه متقابل خود را ارائه نماید (یا، در صورت اصلاح اعلامیه داور، تاریخی که دیوان برای خواننده مشخص می‌کند پاسخ خود را به اصلاحیه تقدیم نماید).

ب) به محض دریافت اعتراض به موجب این بند، دیوان هر نوع رسیدگی به ماهیت دعوی را به حالت تعلیق در آورده و برنامه زمان بندی جهت رسیدگی به اعتراض که مناسب با هر برنامه مربوط به بررسی هر موضوع مقدماتی دیگر است را تعیین و در خصوص اعتراض، تصمیم یا حکم را با ذکر دلایل آن صادر می‌نماید.

پ) در تصمیم گیری در زمینه اعتراض به موجب این بند، دیوان واقعیت های ادعایی را صحیح تلقی و همچنین می‌تواند هر گونه واقعیت های مرتبط را که در اختلاف نیستند، مورد بررسی قرار دهد.

ت) صرف طرح یا عدم طرح اعتراض از سوی خواننده به موجب این بند یا استفاده کردن از رویه رسیدگی سریع مذکور مندرج در بند (۲)، به معنی صرف نظر کردن خواننده از اعتراض به صلاحیت یا هرگونه بحث در مورد ماهیت دعوی نمی‌باشد.

ث) دیوان به‌ویژه اما نه به طور انحصاری، ادعای خواهان را درباره اعتراض ارائه شده خواننده به موجب این بند رد خواهد نمود، اگر:

(۱) خواهان در دعوی خود به اقدامی از سوی خواننده اعتراض نماید که هنوز اتخاذ نشده باشد؛

(۲) خواهان به رویه قانونگذاری یک اقدام خواننده اعتراض نماید؛

(۳) دعوی خواهان که مربوط به اقدام مسبب دعوی به موجب این موافقتنامه است از طریق دادخواهی‌های حقوقی دیگر، قبلاً حل و فصل شده باشد؛ یا

(۴) خواهان نتواند به شرایط جزء های (پ) و (ت) بند (۱) بخش (ت) ماده ۱۶ این موافقتنامه عمل نماید.

۲- چنانچه خواننده ظرف مدت ۲۵ روز پس از تشکیل دیوان درخواست نماید، دیوان فوری در مورد اعتراض به موجب بند (۱) و هر اعتراضی مبنی بر این که اختلاف در صلاحیت دیوان نیست یا این که دعوی آشکارا فاقد ماهیت حقوقی است، تصمیم گیری می‌نماید. دیوان هر رسیدگی ماهوی را تعلیق خواهد نمود و حداکثر ۱۸۰ روز پس از تاریخ درخواست، با ذکر دلایل در خصوص اعتراض (ها) تصمیم گیری می‌کند یا حکم صادر می‌نماید. به هر حال اگر طرف اختلاف درخواست استماع نماید، دیوان ۳۰ روز دیگر برای صدور حکم یا تصمیم زمان خواهد داشت. علیرغم آنکه درخواست استماع صورت پذیرفته باشد یا نباشد، دیوان در صورت وجود یک علت غیر معمول می‌تواند برای یک دوره زمانی کوتاه دیگر که از ۳۰ روز بیشتر نخواهد بود، صدور تصمیم یا حکم خود را به تاخیر اندازد.

۳- هر طرف اختلاف هزینه داور انتصابی خود و حضور وی در جریان رسیدگی دیوان را تقبل خواهد کرد. هزینه سرداور و همچنین سایر هزینه ها بطور مساوی توسط طرفهای اختلاف تقبل خواهد شد. به هر حال دیوان می‌تواند در حکم خود دستور دهد که سهم بیشتری از هزینه ها توسط یکی از دو طرف اختلاف تقبل شود و این حکم برای هر دو طرف اختلاف لازم الاتباع خواهد بود.

ح- احکام

۱- حکم صادره توسط دیوان فقط بین طرفهای اختلاف در مورد یک موضوع بخصوص لازم الاتباع خواهد بود.

۲- هر گونه حکم مربوط به خساراتها باید طبق اصول عمومی شناخته شده بین المللی ارزشیابی صادر شود و از جمله تمادل واقعی بین منافع عمومی و منافع اشخاص متاثر، هدف از اقدام، استفاده فعلی و گذشته از اموال، تاریخچه تملک آن، میزان سرمایه‌ی سرمایه گذاری شده، استهلاک، مدت زمانی که شرکت فعال بوده، سابقه سوددهی، میزان سرمایه بازگردانده شده، ارزش جایگزینی و سایر عوامل مرتبط را در نظر بگیرد. غرامت شامل

دفتر هیئت دوات

خساراتی که عملاً واقع نشده است یا منافع احتمالی یا غیر واقعی نمی‌شود. غرامت می‌تواند به نحوی تنظیم شود که منعکس کننده تشدید رفتار یک سرمایه گذار یا رفتاری که درصدد کاهش خسارتها نیست، باشد. دیوان، در صورت مناسب بودن، تصمیم خود برای مقرر نمودن میزان عادلانه خسارات را بر مبنای مقایسه روشهای متعدد ارزشیابی، قرار خواهد داد.

۳- دیوان نمی‌تواند هیچگونه حکمی در مورد خسارت تنبیهی یا اخلاقی صادر نماید.

۴- چنانچه دیوان بر اساس بند (۳) بخش (الف) ماده (۱۶) این موافقتنامه حکم نهایی علیه خواننده یا خواهان صادر نماید، دیوان فقط در موارد زیر حکم صادر می‌کند:

(الف) خسارت پولی یا اعاده مال؛ و

(ب) هزینه‌های جریان رسیدگی داور و حق‌الزحمه و کلا طبق این موافقتنامه و قواعد حاکم داور.

۵- چنانچه مبلغ حکم به موقع توسط خواهان یا خواننده پرداخت نشود، هزینه های مالی تاخیر طبق بندهای (۲) و (۳) ماده (۷) این موافقتنامه محاسبه خواهد شد. هزینه های مالی تاخیر در طی دوره زمانی روبه ابطال حکم اعمال نمی‌شود.

۶- اگر دیوان تشخیص دهد تردید منطقی وجود دارد که خواهان قادر به ادای حکم پرداخت هزینه‌های دادرسی نیست یا به دلایل دیگر آن را ضروری بداند، می‌تواند قرار تامین برای هزینه ها صادر نماید.

خ- اجرای حکم

۱- هر طرف اختلاف با رعایت هر روبه اعاده دادرسی حاکم، بدون تاخیر از حکم صادره توسط دیوان تبعیت و پیروی خواهد نمود. طرف اختلاف می‌تواند خواستار اجرای حکم داور به موجب کنوانسیون نیویورک شود.

۲- خواهان یا خواننده نمی‌تواند جز در موارد زیر خواستار اجرای حکم نهایی شود:

(الف) ۹۰ روز از تاریخی که حکم صادر شده، گذشته باشد و هیچیک از طرفهای اختلاف، جریان اعاده دادرسی، لغو یا ابطال حکم را آغاز ننموده باشد؛ یا

(ب) نادگاهی درخواست اعاده دادرسی، لغو یا ابطال حکم را رد یا اجازه داده باشد و درخواست تجدید نظر دیگری وجود نداشته باشد.

ماده ۱۷- حل و فصل اختلافات بین طرفهای متعاقد

۱- هر گونه اختلاف بین طرفهای متعاقد در مورد تفسیر یا اجرای این موافقتنامه، که از طریق مشاوره یا سایر مجاری دیپلماتیک ظرف مدت ۱۸۰ روز حل و فصل نشود، بنا به درخواست هریک از طرفهای متعاقد جهت صدور حکم یا تصمیم الزام آور، به دیوان داور طبق قواعد داور آنتیترال، به جز در مواردی که این قواعد توسط طرفهای متعاقد یا این موافقتنامه تمیز یافته باشد، ارجاع می‌شود.

۲- جز در صورتی که طرفهای متعاقد به گونه دیگری توافق کرده باشند، دیوان متشکل از سه داور خواهد بود، یک داور توسط هر طرف متعاقد انتخاب می‌شود و نفر سوم، که سر داور خواهد بود، با توافق طرفهای متعاقد انتخاب خواهد شد. اگر دیوان ظرف مدت ۷۵ روز از تاریخ ارجاع دعوا به داور به موجب این بخش تشکیل نشود، هر یک از طرفهای متعاقد می‌تواند از رئیس دیوان بین‌المللی دادگستری درخواست نماید تا انتصابها را انجام دهد. اگر رئیس دیوان تبعه هریک از طرفهای متعاقد یا به نحو دیگری از انجام وظیفه مذکور معذور باشد از نایب رئیس دیوان بین‌المللی دادگستری برای انجام انتصابات دعوت به عمل خواهد آمد. اگر نایب رئیس نیز تبعه هریک از طرفهای متعاقد یا از انجام وظیفه مذکور معذور باشد، از عضو ارشد بعدی دیوان بین‌المللی دادگستری که تبعه هیچیک از طرفهای متعاقد نباشد برای انجام انتصابات دعوت به عمل خواهد آمد.

دفتر هیئت دولت

- ۳- هزینه های مربوط به داوران و سایر هزینه های جریان رسیدگی، به طور مساوی توسط طرفهای متعاقد پرداخت خواهد شد. به هرحال دیوان می‌تواند، به صلاحدید خود، دستور دهد سهم بیشتری از هزینه ها توسط یکی از طرفهای متعاقد پرداخت شود.
- ۴- بخش (ج) ماده (۱۶) در مورد داورها به موجب این ماده اعمال خواهد شد.

ماده ۱۸- لازم الاجرا شدن، مدت و خاتمه

- ۱- این موافقتنامه منوط به تصویب طبق تشریفات مقرر بوسیله قانون هردو طرف متعاقد است و ۹۰ روز پس از تاریخ آخرین اطلاعیه طرف متعاقد مبنی بر تصویب آن، لازم الاجرا خواهد شد.
- ۲- این موافقتنامه برای یک دوره ده (۱۰) ساله معتبر باقی خواهد ماند. پس از آن، همچنان تا انقضای دوازده (۱۲) ماه از تاریخی لازم الاجرا خواهد بود که در آن هریک از طرفهای متعاقد اطلاعیه خاتمه آن را به طرف متعاقد دیگر ارائه نموده باشد.
- ۳- در مورد سرمایه‌گذارهای انجام شده پیش از تاریخ خاتمه این موافقتنامه، مفاد مواد (۱) الی (۱۷) برای یک دوره زمانی پنج (۵) ساله از تاریخ خاتمه آن، معتبر خواهد بود، مگر آن که طرفهای متعاقد به نحو دیگری توافق نموده باشند.
- ۴- به محض لازم الاجرا شدن یک موافقتنامه بین المللی بین طرفهای متعاقد که در آن، دیوان چندجانبه سرمایه‌گذاری و یا ساز و کار چندجانبه فرجام‌خواهی برای اختلاف‌ها به موجب این موافقتنامه پیش‌بینی شده باشد، بخشهای مرتبط در این موافقتنامه، اعمال نخواهند شد.

ماده ۱۹- زبان و تعداد متون

این موافقتنامه، مشتمل بر یک مقدمه و نوزده ماده، در دو نسخه به زبانهای فارسی، فرانسوی و انگلیسی تنظیم شده و همه متون از اعتبار یکسان برخوردار خواهند بود. در صورت اختلاف در تفسیر، متن انگلیسی ملاک خواهد بود. این موافقتنامه در تهران در تاریخ ۲۵ بهمن ماه ۱۳۹۵ (هجری شمسی) برابر با ۱۳ فوریه ۲۰۱۷ میلادی به امضاء نمایندگان جمهوری اسلامی ایران و دوک نشین اعظم لوکزامبورگ رسید.

از طرف لوکزامبورگ

از طرف جمهوری اسلامی ایران

ژان اسلبورن
وزیر امور خارجه و اروپایی

علی طیب نیا
وزیر امور اقتصادی و دارایی

دفتر هیئت دولت